

взаємодії Уряду та глави держави знаходиться у стадії становлення та потребує вирішення питань, окреслених у даній публікації. Практичні ж аспекти зазначеної взаємодії потребують не лише належного правового забезпечення, а і формування традицій правозастосування на засадах високої політичної культури.

Література

1. Маклаков В. В. Конституционное право зарубежных стран. Общая часть: [учеб. для студентов юрид. вузов и фак.] / В. В. Маклаков. – М.: Волтерс Клувер, 2006. – С. 711–712.

2. Особливості виконавчої влади в пострадянській Україні: [монографія] / за заг. ред. О. О. Кордуна. – К.: МАУП, 2000. – С. 17.

3. Жук Н. А. Парламент, Президент, уряд: через взаємостримування до рівноваги : [монографія] / Н. А. Жук. – Х.: Харків юридичний, 2007. – С. 165.

4. Авер'янов В. Організація виконавчої влади: необхідність усунення внутрішніх суперечностей / В. Авер'янов // Право України. – 2009. – № 5. – С. 32–35.

5. Президент – правительство - исполнительная власть: российская модель / под ред. И. Шаблинского; Центр конституционных исследований Московского общественного научного фонда. – М., 1997. – С. 68.

6. Єрмолін В. П. Конституційні засади виконавчої влади в Україні (проблеми теорії і практики): дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Єрмолін Володимир Павлович. – К., 2002. – С. 155–156.

УДК 378.12:009 (043.2)

Олійник І.В., Нікітіна І.В., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С.Г., к.і.н., доцент

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

В Україні, як європейській державі, вища освіта визнається пріоритетною у сфері соціально-економічного, духовного і культурного розвитку суспільства. Упродовж останніх десятиріч підвищення її якості займає домінуюче місце у питаннях забезпечення конкурентоспроможності освітньої системи України і підготовки кадрів відповідної кваліфікації.

Одним із основних завдань управління якістю вищої освіти є забезпечення доступності її якісного здобуття протягом життя для всіх громадян та подальше утвердження її національного характеру. На сьогодні залишається проблемою постійне оновлення змісту освіти та організації навчально-виховного процесу відповідно до демократичних

цінностей, ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень. Критичним є і стан фінансування розвитку вітчизняної освіти та науки, а також недостатнім є рівень оплати праці науково-педагогічних і наукових працівників.

Актуальною постає необхідність в істотному зміцненні навчально-матеріальної бази, здійсненні комп'ютеризації навчальних закладів, впровадженні новітніх інформаційних технологій, забезпеченні ефективної підготовки та підвищенні кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, запровадженні нових економічних та управлінських механізмів розвитку освіти. Усі ці проблеми на сьогодні потребують першочергового розв'язання.

В незалежній Україні згідно Національної доктрини розвитку освіти повинні забезпечуватися прискорений, випереджальний інноваційний розвиток освіти, а також створюватися умови для розвитку, самоствердження та самореалізації особистості протягом усього життя [1].

Характерною особливістю управління сучасною освітньою системою має стати подальша автономізація навчальних закладів. Необхідно, щоб вищі навчальні заклади отримали широкі права самостійного вибору сучасних методів і технологій викладання, структури кадрового потенціалу, потужних і законних джерел фінансування, контингенту студентів.

Варто зазначити, що вищі навчальні заклади мають прийти до практики перспективного управління, яке буде відповідати потребам тієї сфери, де вони діють. Кінцевою метою управління повинно бути укріплення інституціональної місії вищих навчальних закладів шляхом забезпечення високого рівня викладання, підготовки кадрів й наукових досліджень.

Варто зазначити, що сьогодні, на жаль, маємо загрозливу тенденцію до погіршення у масовому вимірі саме якості освіти, що пов'язано з цілою низкою причин. У системі державних пріоритетів освіта не вважалася суттєвим фактором суспільного розвитку, тому для свого виживання державний сектор освіти змушений був ввести контрактну форму навчання, залучивши, таким чином, інвестиції від населення в розмірах, що перевищують половину його потреб. Вищим навчальним закладам відводиться другорядна роль у проведенні перспективних наукових досліджень, що є основою елітної університетської підготовки. Це автоматично визначає другорядність університетської науки як у системі державних пріоритетів, так і в принципах її фінансування, що суперечить світовій практиці. У результаті суттєво знижується науковий рівень педагогічних колективів, наукових шкіл, дослідницьких центрів вищих навчальних закладів [2]. Ще не досить розвинутими є інститути контролю та управління якістю навчання, з чим тісно пов'язані процеси ліцензування, акредитації, атестації вищих навчальних закладів, і не

тільки внутрішні, а й зовнішні аудити, тобто європейськими організаціями.

«Масове» навчання призвело до того, що у більшості випадків дипломний проект або дипломна робота мають навчальний характер, а їхня конструктивна, інноваційна складова, як правило, невелика, тобто вони поступово стають просто випускною, а не кваліфікаційною роботою [3].

Отже, на сучасному етапі в Україні, перш за все, потрібна прозора та зрозуміла для всіх система управління і контролю якості освіти. Такі процедури існують давно, вони постійно вдосконалюються, бо традиційні державні механізми забезпечення якості в системі вищої освіти, які були притаманні адміністративно-командній економічній системі, сьогодні більше не працюють у країнах з перехідною або ринковою економікою.

Література

1. Про Національну доктрину розвитку освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.portal.rada.gov.ua>.

2. Згуровський М. Основні завдання вищої освіти України щодо реалізації принципів Болонського процесу та забезпечення вимог сфери праці / М. Згуровський // Вища школа. – 2004. – № 5-6. – С. 54-61.

3. Кісіль М.В. Система зовнішньої оцінки якості вищої освіти в Англії / М.В. Кісіль // Нова парадигма: журн. наук. пр. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2005. – Вип. 53. – С. 32-38.

УДК 338.24

Панасюк М.В., студент,
Навчально-науковий Аерокосмічний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Зуєва В.О., к.п.н., доцент

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Проблема енергетичної безпеки стала актуальною у промислово розвинутих країнах у 1973-1974 рр. внаслідок введення нафтового ембарго країнами Близького Сходу. У той час поняття «енергетична безпека» трактувалося як енергетична самодостатність країни, тобто можливість її надійного доступу до енергії, достатньої за обсягом і прийнятною за ціною. Стратегічне бачення питання енергетичної безпеки почало формуватися незадовго до Першої світової війни. Однією з головних причин перетворення енергетичної безпеки на складову національної стратегії було рішення У. Черчилля, на той час члена Кабінету міністрів, відповідального за Військово-морські сили Великобританії, про перехід у